

Výročná správa ODOS, o. z. za rok 2007

V januári zverejnila Liga za duševné zdravie (LDZ) Výzvu na predkladanie projektov, ktorá bola tematicky opäť zameraná na sociálnu integráciu duševne chorých, a na podporu vzdelávania vrátane destigmatizačných programov v oblasti duševného zdravia.

Združeniu ODOS sa podarilo úspešne obhájiť „Pilotný projekt Pacientská advokácia“ na ktorý získal finančnú podporu vo výške 77.000Sk. Okrem celoslovenského združenia ODOS podali projekty na tému pacientskej advokácie (PA) aj dve regionálne združenia - „Pozdrav“ z Michaloviec (získali 71.000Sk) a združenie „Šťastie si Ty“ z Prievidze (získali 25.000Sk).

Z titulu toho, že ODOS vypracoval v roku 2004 kapitolu Národného programu duševného zdravia (schváleného vládou SR), ktorá sa týka „Pacientskej advokácie“ bol ODOS poverený koordináciou všetkých troch projektov a mal za úlohu vypracovať jednotnú metodiku na vykonávanie pacientskej advokácie na oddeleniach psychiatrie.

Hlavné zameranie činnosti ODOS od marca do decembra roku 2007 sa týkalo projektu „Pacientská advokácia“ (PA).

Národný koordinátor pilotného projektu PA (člen združenia ODOS) absolvoval v rámci prípravnej fázy stáž v občianskom združení „Kolumbus“ v Čechách, ktoré má s advokáciou dlhoročné skúsenosti. Súčasťou pobytu boli:

- konzultácie s členmi tímu advokátov v Prahe, v Pardubiciach a v Brne
- účasť na osobných stretnutiach pacientských advokátov s pacientmi v Psychiatrickej nemocnici v Prahe – Bohniciach a v psychiatrickej liečebni v Havlíčkovom Brode

ODOS pripravil metodickú príručku pre pacientských advokátov. V apríli sa uskutočnili školenia tímov advokátov pred začatím konkrétnych aktivít na psychiatrii. Tematicky boli zamerané najmä na problematiku práva – lektorom bol právnik z európskeho Centra advokácie duševne chorých v Budapešti (MDAC). S dôležitou sociálnou problematikou zameranou na psychiatrických pacientov prednášali sociálne sestry uvedených psychiatrických oddelení. Členovia tímov absolvovali pod vedením psychiatrov aj školenie o výskyte najbežnejších duševných ochorení a tiež o zásadách ako sa správať ku hospitalizovaným pacientom. Školenia PA sa konali zvlášť v Prievidzi v Michalovciach a v Bratislave. Národný koordinátor pred začatím projektu oboznámil s problematikou PA zdravotnícky personál na Psychiatrickom oddelení nemocnice v Bojniciach, na Psychiatrickej klinike NSP Ružinov v Bratislave a v Psychiatrickej nemocnici v Michalovciach. ODOS celý čas zabezpečoval systematickú koordináciu pilotného projektu v uvedených mestách. Okrem toho v mestách fungovali miestni koordinátori PA, ktorí posielali štvrťročne podkladové materiály o činnosti PA (tabuľky konkrétnych činností a časový harmonogram členov tímu, správy z pracovných stretnutí tímu s vyhodnotením činnosti a návrhmi na riešenie problémov). Po ukončení projektu miestni koordinátori vypracovali záverečné správy, na základe ktorých ODOS vypracoval celkové zhodnotenie pilotného projektu „Pacientská advokácia“.

ODOS zorganizoval pre zástupcov regionálnych združení pacientov auguste na Zemplínskej Šírave workshop na tému Pacientská advokácia, kde odzneli skúsenosti tímov zo všetkých troch miest. Právnik, ktorý externe spolupracoval na projekte oboznámil účastníkov seminára s najčastejšími podnetmi zo strany duševne chorých.

Vo februári aktívna účasť na diskusnom stretnutí v LDZ usporiadala mezinárodný workshop, kde ODOS informoval zástupcov Mental Health Europe, Dr. Pálovou, hlavú odborníčku pre psychiatriu a Mgr. Brichtovú z MPSVR SR o aktivitách regionálnych združení pacientov a príbuzných, členov združenia ODOS.

Štatutár ODOS bol pozvaný redaktorkou rádia „Lumen“ do živého vysielania, kde diskutoval s poslucháčmi o problematike ochrany práv pacientov a poskytol im informácie o cieľoch a činnosti združenia.

Vo vládnom hoteli na Bôriku v Bratislave sa konala 21. februára konferencia pod záštitou splnomocnenca vlády pre menšiny Jána Čaploviča pod názvom „Spoločne v ústrety rozmanitosti“ na kde ODOS spolu s LDZ zastupoval ľudí s duševnou poruchou.

„Asociácia na ochranu práv pacientov SR“, ktorej je ODOS členom, zvolala na 22. februára tlačovú besedu v hoteli ECHO v Bratislave. ODOS sa zapojil do diskusie na tému poplatky v zdravotníctve, doplatky v lekárňach, znižovanie počtu lôžok a slobodný výber poisťovne z pohľadu psychiatrických pacientov.

Zástupca ODOS informoval novinárov v marci na tlačovej besede LDZ o víťazných projektoch r. 2007 o pláne realizácie pilotného projektu „Pacientská advokácia“ v roku 2007.

V máji sa 4 členovia ODOS zúčastnili na 1. seminári s tematikou diskriminácie, ktorý organizovalo združenie „**Občan a demokracia**“ 10.-12. mája v Tatranskej Štrbe. Rovnako participovali aj na druhej časti seminára v dňoch 19.-21. novembra.

Ministerstvo zdravotníctva SR usporiadalo 26. júna pre zástupcov mimovládnych združení, BSK, WHO a Slovenskej lekárskej komory workshop „Lepšie informovaný pacient“, na ktorom zástupca ODOS vystúpil v diskusii.

ODOS prezentoval svoju činnosť 28. júna v Bratislave na medzinárodnej konferencii C² E² – „Coordinating Empowerment Across Europe“.

Na festivale „Pohoda“ Trenčín 2007“ ako každý rok v júli ODOS pomáhal pri organizačnom zabezpečení diskusií LDZ rozdávaním letákov o duševných chorobách a informačných materiálov o činnosti LDZ a ODOS.

Reprezentant ODOS a LDZ sa zúčastnili 4. septembra medzinárodnej konferencie združenia **Mental Health Europe pod názvom** „No health without mental health – from slogan to reality“, ktoré sa konalo vo Viedni.

EUFAMI - Európska federácia asociácií združení príbuzných ľudí s duševnými poruchami - organizovala 14. septembra v poľskom meste Toruň medzinárodný kongres. Hlavnou témou bola „Remisia“ v schizofrénii. Podujatia sa zúčastnili zástupca ODOS a predstaviteľka celoslovenského združenia príbuzných duševne chorých. Téma kongresu tvorila ústredné motto diskusií s verejnosťou organizované LDZ a ODOS v 6 mestách ako súčasť jesennej kampane.

Zástupca ODOS sa začiatkom septembra aktívne zapojil do nakrúcania filmu o schizofrénii, v ktorom sa, spolu s pacientkou pracujúcou v chránenej dielni „Nezábudka“, vyjadrili k otázkam zamestnávania ľudí so schizofréniou. Spolu s psychiatrami prispeli k tvorbe tohto krátkeho dokumentu, ktorý sa premietal na STV2 počas jesennej kampane Ligy za duševné zdravie v r. 2007.

V prvej polovici septembra zasadala Rada duševného zdravia (RDZ) na MZ SR, v ktorej má zástupca ODOS stále členstvo a zastupuje záujmy a tlmočí požiadavky regionálnych združení pacientov a príbuzných. Hlavnou prioritou RDZ bola príprava aktualizácie úloh Národného programu duševného zdravia (NPDZ) na roky 2008-2010, pod vedením tajomníčky RDZ a hlavnej odborníčky v oblasti psychiatria, doc. MUDr. Evy Pálovej, MPH.

Koncom septembra vrcholili aj prípravy na každoročné podujatie - **celoslovenskú jesennú kampaň „Dni duševného zdravia - Dni nezábudiek“**, ktoré spoločne organizuje LDZ v spolupráci s ODOS. V LDZ sme v spolupráci s dobrovoľníkmi balili informačné materiály, plagáty a nezábudky, ktoré boli distribuované do 44 miest v rámci Slovenska. Hlavnou témou kampane bola v roku 2007 rovnako ako minulý rok sociálna integrácia ľudí s duševnými poruchami. Kampaň mala za cieľ opätovne prispieť k znižovaniu stigmy ľudí trpiacimi duševnou poruchou. Počas kampane predávali dobrovoľníci nezábudky – symbol podpory duševného zdravia. ODOS tradične koordinoval aktivity regionálnych združení pacientov a príbuzných v rámci Slovenska v čase od 10. -12. októbra.

Týždeň po zbierke LDZ odštartovala v 6 mestách na Slovensku **cyklus Diskusíí** s verejnosťou pod názvom „**Šanca na návrat**“ s podtitulom Schizofrénia, čo robiť ako sa liečiť, remisia – šanca na návrat. ODOS koordinoval uvedené diskusie v Prievidzi, B. Bystrici Michalovciach a v Košiciach.

ODOS, z pohľadu občianskych združení, zhodnotil na **tlačovej besede** LDZ výsledky zbierky „Dni duševného zdravia - Dni nezábudiek“ 2007 a tiež diskusie s verejnosťou, ktoré sa konali v rámci kampane.

V roku 2007 pokračovala spolupráca s médiami účasťou na diskusnej relácii v STV 2 na tému duševného zdravia. ODOS a LDZ poskytli širokej verejnosti relevantné informácie o problémoch ľudí s duševnými poruchami napr. pri hľadaní vhodného zamestnania, vhodných foriem bývania a začleňovania sa do života postupným búraním mýtov o duševných poruchách.

ODOS sa zúčastnil 7. decembra školenia Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím (NROZP) s názvom „Sociálne poradenstvo“ v Istrpolise v Bratislava. Na záver roku zástupcovia ODOS a Ligy za duševné zdravie prijali pozvanie 28. decembra na vianočné posedenie bratislavského združenia pacientov „Viktória“, na ktorom spoločne neformálne zhodnotili aktivity v priebehu roka.

Správa o hospodárení OZ ODOS od 1.1. – 31.12. 2007

Celkové príjmy:	290 094,10Sk
z toho:	
30% pre ODOS z výnosu jesennej zbierky LDZ	6 362,10Sk
dar LDZ – pilotný projekt „Pacientská advokácia“	200 000,00Sk
2% Daň	75 932,00Sk
Stravné lístky	7 800,00Sk

Celkové výdavky ku 31.12.2007: 359 121,80Sk

z toho:	
<u>Osobné náklady spolu:</u>	244 574,00Sk
z toho	
mzdy	151 012,00Sk
odvody do fondov	52 890,00Sk
tvorba sociálneho fondu	806,00Sk
dohody (projekt PA)	39 866,00Sk

Prevádzková réžia spolu: 114 547,80Sk

z toho:	
poistné:	2 738,00Sk
telefón, mobil	19 922,80Sk
internet	4 500,00Sk
poštovné	1 029,00Sk
spotrebný materiál	2 143,00Sk
cestovné a ubytovanie	9 884,00Sk
stravné lístky	25 065,00Sk
bankové poplatky	2 772,00Sk
réžia projekt PA Michalovce	35 387,00Sk
réžia projekt PA Prievidza	11 078,00Sk
daň z príjmov	29,00Sk

Príjmy a Výdavky za rok 2007:
hospodársky výsledok za rok 2007 je - 69 027,70Sk